

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Kontkanen, Heini			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Vamma ihmisessä - vika yhteiskunnassa: vammaisuuden teoreettiset mallit ja WHO:N luokitukset			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-03-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 73 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli esitellä vammaisuuden yksilöllinen ja sosiaalinen malli sekä tutkia niiden näkymistä Maailman terveysjärjestön (WHO) vammaisuuden luokituksissa. Lisäksi tutkimuksessa pohdittiin vammaisuuden malleista esitettyä kritiikkiä ja arvioitiin mallien tämänhetkistä asemaa. Yksilöllisen mallin mukaisesti vammaisuutta pidetään yksilön ongelmana ja toimenpiteet kohdistetaan yksilöön. Sosiaalisessa mallissa vammaisuuden ajatellaan syntyvän yksilön ja yhteiskunnan välisestä suhteesta. Vammaisuuden nähdään aiheutuvan epätasa-arvoisesta kohtelusta, yhteiskunnan rakenteista, asenteista ja fyysisen ympäristön ongelmista. Tutkimusaineistona olivat WHO:N luokitukset International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH) vuodelta 1980 ja International Classification of Functioning and Disability (ICIDH-2) vuodelta 1999. Näitä luokituksia käytetään terveydenhuollon luokittelutyökaluina, mutta lisäksi niihin sisältyy teoriaosuus, jossa määritellään vammaisuuden käsitettä sekä muita siihen läheisesti liittyviä käsitteitä.</p> <p>Vammaisuuden yksilöllisestä mallista on parin viime vuosikymmenen aikana siirrytty yhä enemmän vammaisuuden sosiaaliseen malliin. Tutkimushypoteesinä oli, että siirtyminen yksilöllisestä mallista sosiaaliseen malliin näkyisi muutoksena myös WHO:N luokituksissa. Malleja ja niiden kritiikkejä tarkasteltaessa voitiin todeta, että sosiaalinen malli on tällä hetkellä hallitseva, vaikka yksilöllistä mallia ei olekaan kokonaan hylätty. Muutos yksilöllisestä mallista sosiaaliseen näkyi muutoksena myös WHO:N luokituksissa. International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps (ICIDH) vuodelta 1980 on lähinnä yksilöllisen mallin mukainen, kun taas sen uudempi luokitus International Classification of Functioning and Disability (ICIDH-2) vuodelta 1999 sisältää enemmän sosiaalisen mallin mukaisia piirteitä.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>vammaisuus - luokitukset - WHO</p> <p>teoriat - mallit - vammaisuus</p> <p>Maailman terveysjärjestö - luokitukset</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
<p>Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information</p>			